ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ - ୨)

108 Upanishad (Vol – 2)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । **ଉପନିଷଦ**କୁ ବେଦର **ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର** ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ '**ବେଦାନ୍ତ**' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ '**ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା**' ଓ '**ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା**' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେଇମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "**ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା**" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ **୧୦୮**ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡିକ ହେଲେ - **ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ**, ଓ **ଯୋଗ** । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ **ଦଶୋପନିଷଦ,** ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ **୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ**, ସେଗୁଡିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ଵେତାଶ୍ଵତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଋଗ୍ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁଦ୍ଗଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହ୍ବୃଚ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୬	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବଜ୍ରସୂଚୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ, ଜବାଲି	ଯୋଗଚୂଡାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ବେତାଶ୍ବତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍କନ୍ଦ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ବତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସନ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧ୍ୟାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ବ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଈଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ, ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାଟ୍-ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ-ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଲ, ଶରଭ, ଭସ୍ମଜାବାଲ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାଣ୍ଡିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସର୍ବମୋଟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଚାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

ସାମାନ୍ୟ ଉପନିଷଦ

(Minor Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉପନିଷଦ

(Suryopanisat / Surya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ

ଦେବଗଡ, ଓଡିଶା,

kumuda.youngindia@gmail.com

ସୂର୍ଯ୍ୟୋପନିଷତ୍ / ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉପନିଷଦ

।। ଅଥ ସୂର୍ଯ୍ୟୋପନିଷତ୍ ।।

ସ୍ୱଦିତସ୍ୱାତିରିକ୍ତାରିସୂରିନନ୍ଦାତ୍ମଭାବିତମ୍ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣାକାରଂ ନୌମି ଚିତ୍ସୂର୍ଯ୍ୟବୈଭବମ୍ ।।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣେଭିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ୟଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୂଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ୟଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍କ୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

ହରିଃ ଓଁ ।। ଅଥ ସୂର୍ଯ୍ୟାଥର୍ବାଙ୍ଗିରସଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାସ୍ୟାମଃ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଋଷିଃ । ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ଆଦିତ୍ୟୋ ଦେବତା ।
ହଂସଃ ସୋଽହମଗ୍ନିନାରାୟଣୟୁକ୍ତଂ ବୀଜମ୍ । ହୃଲ୍ଲେଖା ଶକ୍ତିଃ ।
ବିୟଦାଦିସର୍ଗସଂୟୁକ୍ତଂ କୀଲକମ୍ । ଚତୁର୍ବିଧପୁରୁଷାର୍ଥସିଦ୍ଧ୍ୟର୍ଥେ ବିନିୟୋଗଃ ।

ଷଟ୍ସ୍ୱରାରୂଢେନ ବୀଜେନ ଷଡଙ୍ଗଂ ରକ୍ତାମ୍ବୁଜସଂସ୍ଥିତମ୍ ।
ସପ୍ତାଶ୍ୱରଥିନଂ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣଂ ଚତୁର୍ଭୁଜଂ ପଦ୍ମଦ୍ୱୟାଭୟବରଦହସ୍ତଂ
କାଲଚକ୍ରପ୍ରଣେତାରଂ ଶ୍ରୀସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣଂ ୟ ଏବଂ ବେଦ ସ ବୈ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ।

ଓଁ ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବଃ ।
ଓଁ ତତ୍ସବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋ ଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି । ଧିୟୋ ୟୋ ନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆତ୍ମା ଜଗତସ୍ତସ୍ଥୁଷଶ୍ଚ । ସୂର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୈ ଖଲ୍ୱିମାନି ଭୂତାନି ଜାୟନ୍ତେ ।

Not For Commercial Use

ସୂର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୟଙ୍କଃ ପର୍ଜନ୍ୟୋଽନ୍ନମାତ୍ମା ନମସ୍ତ ଆଦିତ୍ୟ ।

ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ କର୍ମକର୍ତାସି । ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ ବ୍ରହ୍ମାସି । ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ ବିଷ୍ଣୁରସି ।
ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ ରୁଦ୍ରୋଽସି । ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମୃଗସି । ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ ଯଜୁରସି ।
ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ ସାମାସି । ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମଥର୍ବାସି । ତ୍ୱମେବ ସର୍ବଂ ଛନ୍ଦୋଽସି ।

ଆଦିତ୍ୟାଦ୍-ବାୟୁର୍ଜାୟତେ । ଆଦିତ୍ୟାଦ୍-ଭୂମିର୍ଜାୟତେ । ଆଦିତ୍ୟାଦାପୋ ଜାୟନ୍ତେ ।
ଆଦିତ୍ୟାଜ୍ଜ୍ୟୋତିର୍ଜାୟତେ । ଆଦିତ୍ୟାଦ୍ବ୍ୟୋମ ଦିଶୋ ଜାୟନ୍ତେ । ଆଦିତ୍ୟାଦ୍ଦେବା ଜାୟନ୍ତେ ।
ଆଦିତ୍ୟାଦ୍-ବେଦା ଜାୟନ୍ତେ ।

ଆଦିତ୍ୟୋ ବା ଏଷ ଏତନ୍ମଣ୍ଡଲଂ ତପତି । ଅସାବାଦିତ୍ୟୋ ବ୍ରହ୍ମ ।
ଆଦିତ୍ୟୋଽନ୍ତଃକରଣମନୋବୁଦ୍ଧିଚିତ୍ତାହଂକାରାଃ ।
ଆଦିତ୍ୟୋ ବୈ ବ୍ୟାନଃ ସମାନୋଦାନୋଽପାନଃ ପ୍ରାଣଃ ।
ଆଦିତ୍ୟୋ ବୈ ଶ୍ରୋତ୍ରତ୍ୱକ୍‌ଚକ୍ଷୂରସନଘ୍ରାଣାଃ ।
ଆଦିତ୍ୟୋ ବୈ ବାକ୍‌ପାଣିପାଦପାୟୂପସ୍ଥାଃ ।
ଆଦିତ୍ୟୋ ବୈ ଶବ୍ଦସ୍ପର୍ଶରୂପରସଗନ୍ଧାଃ ।
ଆଦିତ୍ୟୋ ବୈ ବଚନାଦାନାଗମନବିସର୍ଗାନନ୍ଦାଃ ।

ଆନନ୍ଦମୟୋ ଜ୍ଞାନମୟୋ ବିଜ୍ଞାନାନମୟ ଆଦିତ୍ୟଃ ।
ନମୋ ମିତ୍ରାୟ ଭାନବେ ମୃତ୍ୟୋର୍ମା ପାହି ।
ଭ୍ରାଜିଷ୍ଣବେ ବିଶ୍ୱହେତବେ ନମଃ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟାଦ୍-ଭବନ୍ତି ଭୂତାନି ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ପାଲିତାନି ତୁ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟେ ଲୟଂ ପ୍ରାପ୍ନୁବନ୍ତି ଯଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ସୋଽହମେବ ଚ ।

ଚକ୍ଷୁର୍ନୋ ଦେବଃ ସବିତା ଚକ୍ଷୁର୍ନ ଉତ ପର୍ବତଃ । ଚକ୍ଷୁର୍ଧାତା ଦଧାତୁ ନଃ ।

ଆଦିତ୍ୟାୟ ବିଦ୍ମହେ ସହସ୍ରକିରଣାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ।

Not For Commercial Use

ସବିତା ପଶ୍ଚାତ୍ତାସ୍ସବିତା ପୁରସ୍ତାସ୍ସବିତୋତ୍ତରାତ୍ତାସ୍ସବିତାଧରାତ୍ତାତ୍ ।
ସବିତା ନଃ ସୁବତୁ ସର୍ବତାତିଂ ସବିତା ନୋ ରାସତାଂ ଦୀର୍ଘମାୟୁଃ ।

ଓଁମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରଂ ବ୍ରହ୍ମ । ଘୃଣିରିତି ଦ୍ୱେ ଅକ୍ଷରେ । ସୂର୍ଯ୍ ଇତ୍ୟକ୍ଷରଦ୍ୱୟମ୍ ।
ଆଦିତ୍ୟ ଇତି ତ୍ରୀଣ୍ୟକ୍ଷରାଣି । ଏତସ୍ୟୈବ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରୋ ମନୁଃ ।

ୟଃ ସଦାଽହରହର୍ଜପତି ସ ବୈ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭବତି ସ ବୈ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭବତି ।
ସୂର୍ଯ୍ାଭିମୁଖୋ ଜପ୍ତ୍ୱା ମହାବ୍ୟାଧିଭୟାତ୍-ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ । ଅଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ନଶ୍ୟତି ।
ଅଭକ୍ଷ୍ୟଭକ୍ଷଣାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ଅଗମ୍ୟାଗମନାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ପତିତସଂଭାଷଣାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ଅସତ୍ସଂଭାଷଣାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ସୂରାଭିମୁଖଃ ପଠେତ୍ । ସଦ୍ୟୋତ୍ପନ୍ନପଞ୍ଚମହାପାତକାତ୍-ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
ସୈଷାଂ ସାବିତ୍ରୀଂ ବିଦ୍ୟାଂ ନ କିଂଚିଦପି ନ କସ୍ମୈଚିତ୍-ପ୍ରଶଂସୟେତ୍ ।

ୟ ଏତାଂ ମହାଭାଗଃ ପ୍ରାତଃ ପଠତି ସ ଭାଗ୍ୟବାଞ୍ଜାୟତେ । ପଶୂନ୍ୱିନ୍ଦତି ।
ବେଦାର୍ଥଂ ଲଭତେ । ତ୍ରିକାଲମେତଜ୍ଜପ୍ତ୍ୱା କ୍ରତୁଶତଫଲମବାପ୍ନୋତି ।
ୟୋ ହସ୍ତାଦିତ୍ୟେ ଜପତି ସ ମହାମୃତ୍ୟୁଂ ତରତି ସ ମହାମୃତ୍ୟୁଂ ତରତି ୟ ଏବଂ ବେଦ ।।
ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣେଭିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ୟଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୂଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ୟଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍କ୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ସୂର୍ଯ୍ୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ।।